

venske kmetijske zveze, oziroma Jugoslov. kluba stavili primerne predloge v svrhu zaščite malih domačih obrtnikov ter skrbeli za to, da se v naprej izločijo vse neumestne šikane. — Podjetniki vseh strok, katerim so okrajna glavarstva predpisala previsoke kazni, naj ne zamudijo pravočasno vložiti dobro utemeljeno prošnjo ali priziv na upravno oblas. II inštanca v Sloveniji, katera jim sme naložena kazen primerno znižati, v izvanrednem slučaju tudi povsem odpustiti.

Naš shod pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

Po Puceljevem shodu (ob 2. uri popoldne) se je vršil v posojilniški dvorani lepo uspeli shod somišljenikov SLS. Može in mladeniči, ki so vztrajali od pol 9. do pol 2. ure popoldan v borbi na shodu ministra Pucelja, se niso vstrašili zadnje žrtve: več stotin se jih je udeležilo našega zborovanja. To je bil cvet in dika Slovenskih gor. Shodu je predsedoval naš stari in obče spoštovani somišljenik župan g. Šuman iz Setarove. Nato je poslanec g. Žebot v enournem, stvarnem in mestoma burno odobranem govoru razkrival krivice, ki se godijo našemu ljudstvu pod sedanjo vlado. V nazornih izvajanjih se je dotaknil najbolj perečih vprašanj sedanje politične dobe. Sklepoma je zahteval nemudni razpis novih volitev, ki bodo razbistrile nejasni in zamotan položaj. Kot drugi govornik je nastopil g. Gungl iz Jarenine. Pozval je navzoče v boj proti laži-prijateljem slovenskega ljudstva t. j. proti samostojni in posebno priporočil agitacijo za dobro časopisje. Ob koncu je prečital g. dr. Veble naslednjo resolucijo:

Proti sedanji vladi. — Nezaupnica ministru Pucelju. — Zaupanje dr. Korošcu. — Zahtevamo enake pravice, revizijo ustave, avtonomijo, nerazdeljeno Slovenijo in nove volitve.

1. Zborovalci, zbrani na shodu SLS pri Sv. Lenartu slovesno protestiramo proti sedanjemu krivičnemu vladnemu sistemu, ki tira naš narod v gospodarsko pogubo.

2. Izražamo soglasno nezaupnico ministru Pucelju in mu odrečemo pravico, imenovati se zastopnika slovenskega kmeta.

3. Zahvaljujemo se Jugoslovanskemu klubu, osobito načelniku dr. Korošču ter narodnim poslancema Roškarju in Žebotu za njih požrtvovalno in neustrašeno delovanje za blagor države ter našega kmetijskega in delavskega ljudstva. Izrekamo jim neomajeno zaupanje.

4. Zahtevamo izenačenje vseh davčnih bremen v celi državi po načelu plemenske enakopravnosti in socialne pravičnosti.

5. Zahtevamo revizijo ustave in avtonomijo nerazdeljene Slovenije.

6. Zahtevamo, da sedanja vlada takoj odstopi, ker nima zaslonbe ljudstva in da se nemudoma razpišejo volitve v narodno skupščino.

Tudi samostojneži glasovali proti Pucelju.

Celi zbor, tudi navzoči samostojneži so glasovali za vse resolucije. Posebno so zborovalci z burnimi klici glasovali za nezaupnico ministru Pucelju. Tako je ljudstvo storilo svoje, obsodilo ne samo Pucelja, ampak celo pogubonosno samostojno.

Železna vstrajnost naših mož.

Zborovanje je bilo iskreno, živahno, nič prisiljenega. Vstrajni so naši Slovenjgoričani. Mnogi so šli zjutraj že ob 4. uri od doma, in so vstrajali od pol 9. do pol 2. ure na Puceljevem in potem še do pol 4. ure na našem shodu. Pohvalno moramo omeniti poleg vseh drugih slovenjgoriških župnij Negovo. Naš zvesti veteran in borilec za krščansko stvar, bivši načelnik okr. zastopa gornjeradganskega g. Anton Trstenjak je pripeljal iz Ivanjic pri Radgoni četo krepkih mož in mladeničev. Slava, trikrat slava zavednosti naših ljudi.

Ob koncu shoda je naš poslanec sprejemal pritožbe volilcev in je odgovarjal na mnoga vprašanja.

Bratovska objuba.

Ko je osiveli predsednik g. Šuman z iskrenimi besedami zaključil res lepo naše zborovanje, so si naši možje segli v roke in obljubili, da bo vsak v svojem delokrogu deloval za prosep naše stranke.

Nesramno izžemanje slov. kmetov.

Glasom ces. naredbe z dne 9. 8. 1915, drž. zak. št. 234, je bilo potrebno dati vsako kupno pogodbo in druge pogodbe o odtujitvi lastnine, ki se ni vršila le med najbližjimi sorodniki, odobriti po takozvani zemljiško-prometni komisiji; navedena naredba je bila izdana, da bi brezvestni prekupčevalci kmetijskih zemljišč ne kupovali in za masne dobičke zopet prodajali; pripomniti pa moramo takoj, da ta naredba ni veljala za mestne hiše in je bila tedaj mešanom tozadevno odprta široka pot do verižništva.

Vojne je že davno konec, navedena naredba pa obstaja še vedno dalje, seveda samo v naši Sloveniji. Kakšen pomen ima danes še ta odredba? Kakor mi je znano, v našem sodnem okraju cel čas vojne in še do danes ni bila zavržena niti ena taka prošnja za prenos lastnine, dobiček od tega nepotravnega dela imajo le odvetniške in druge pisarne, ker je vpoštevati, da stane taka malenkostna prošnja, ki obsega le nekaj vrst, enako drugim zemljiškopravnim prošnjam šestokrat po več tisočev kron.

Prošimo naše kmetijske poslance, da posredujejo za takojšnjo odpravo te danes docela nesmiselne naredbe in prihranijo s tem tudi zemljiškopravnim komisijam nepotrebno in zastojno delo.

Politični ogled.

Kraljevina SHS.

Ker so zavzela divjaštva jugoslovanskih fašistov v Dalmaociji vedno večji obseg,

Lavantinski knezoškof dr. Mihael Napotnik †

Dne 23. marca 1922 ob četrta na 2. uri popoldne je bil po petmesečni mučni bolezni od Gospoda poklican na večno plačilo premilosrdjivi naš knezoškof lavantinski.

Mladost umrlega knezoškofa.

Blagopokojni vladika se je narodil dne 20. septembra 1850 na Tepanjskem vrhu pri Konjicah kot sin bogaboječih slovenskih kmetijskih staršev.

Zivahni in nadarjeni mladenič je obiskoval ljudsko šolo v Konjicah, nato so ga starši poslali v latinske šole v Celje, kjer je bil v vseh razredih prvi odličnjak.

Rajni kot duhovnik.

Po dovršenih gimnazijskih študijah je stopil v bogoslovje in bil dne 25. julija leta 1875 v Mariboru posvečen za duhovnika. Za časa okupacije Bosne in Hercegovine leta 1877—1878 je bil poklican v vojske kot vojaški duhovnik. Ko se je vrnil nazaj v škofijo, je z vso vnemo nastopil dušnopastirsko službo. Pod škofom dr. Maksimilijanom je bil dvorni kaplan, toda le kratko časa, kajti poklican je bil na Dunaj kot dvorni kaplan. Nekoliko pozneje je postal rektor Avgustineja (bogoslovne visoke šole) na Dunaju.

Kot knezoškof lavantinski.

Komaj 39 let star, je bil dne 27. septembra 1889 imenovan za knezoškofa lavantinskega. V vrsti mariborskih škofov je bil 3., v vrsti lavantinskih škofov pa 54. Ko je postal škof, je posvetil vse svoje pisateljske sile in v svojo delavnost cerkveni smeri in v blagor duš svojih škofljanov. Neumorna delavnost in gorečnost za čast božjo je bila značilna poteza našega rajnega cerkvenega kneza. Skoro vsako svojih 221 župnij je v teku 33 letnega škofovanja obiskal po petkrat. Kot škof ni bil kot izboren govornik na slovesu samo v svoji vladikovini, ampak tudi daleč na okrog. Komur njegovih škofljanov niso znane njegove krasne pridige in slavnostni govori ob raznih cerkvenih slovesnostih, kot birmah, posvečevanju cerkev itd.? Kot slavnostnega govornika ga je slavil Dunaj, ob priliki eharističnega kongresa leta 1912. ga je občudoval Solnograd, ob priliki mednarodnega marijanskega kongresa leta 1910, Ljubljana, ob priliki katoliškega shoda itd. Za umetniško gradenje in prenovljenje cerkev je zastavil vse svoje moči in je tudi sam prispeval z bogatimi darovi. Za dobo svojega pastirovanja je posvetil okrog 30 deloma novih, deloma prenovljenih cerkev. Komur niso znane krasne cerkve: v Vojniku, v Čadramu, na Teharjih, na Vidmu, v St. Pavlu, v Zalcu, na Dolu, v Cirkovcah itd., zlasti pa čudovito lepa bazilika Matere Milosti v Mariboru, lurska cerkev v Rajhenburgu? Rajni je v težkih in burnih časih svetovne vojske, za časa preobrata do zadnjega svojega zdihljaja vodil požrtvovalno in spretno svojo obširno vladikovino. S prepričevalno besedo je svoje v bedi se nahajajoče škofljane bodril k neomajenemu zaupanju v božjo pomoč in boljšo bodočnost. Bil je velik zaščitnik in podpiratelj revežev. Pomagal je revežem kjerkoli in kakorkoli je mogel. Za naše bedne Haložane je izposloval velik papežev dar.

Blagopokojnik kot pisatelj.

O gorečnosti in delavnosti rajnega pričajo številni njegovi spisi. Že v svoji mladosti je mnogo pisal. Kot sin kmetijskih staršev je obelodanil že leta 1873 prvi svoj narodno-gospodarski spis v mariborskem »Vestniku« pod naslovom: »Kmetijstvo, kot podlaga izobrazbe«. V »Slovenskem Gospodarju« je v letih 1879—1883 objavil svoje »Potopisne črtice z juga«. Leta 1884 je izdal knjižico: »Kratek pregled bosanskega slovstva«. Ko je pa postal škof, je posetil vse svoje pisateljske zmožnosti cerkvenim zadevam. Samo slovenskih knjig in spisov je izdal nad 25, vseh skupaj pa nad 100. Omenimo samo nekatere najvažnejše cerkveno-zgodovinske knjige kot: »Sv. Pavel, apostol sveta in učitelj narodov«, »Sv. Viktorin, prvi ptujski škof in mučenik«, »Bazilika Matere

Milosti v Mariboru«, »Imenopis konjiške nadžupnije« itd. Večino njegovih spisov pa obsegajo njegovi prelepi pastirski listi.

Blagopokojnikova odlikovanja.

Rajni knezoškof je bil papežev hišni prelat in prisednik prestola, rimski grof, po najvišjih prejšnjih odlikovanjih je bil še le pred tedni, ko je še bil težko bolan, odlikovan z redom sv. Save I stopnje, bil je častni član in pokrovitelj mnogih pobožnih družb in dobrodelnih društev, častni občan občine Bezina, Konjice okolica, Tepanje, Sv. Peter v Sav. dolini itd.

Zadnji dnevi našega nadpastirja.

V mescu septembru lanskega leta je naš nadpastir obolev na črevesnem raku. Za to bolezen ni zdravniške pomoči. Od tistega časa je še sicer delal za svojo vladikovino, zajedno se je tudi pripravljal na smrt. Ob priliki, ko je bil slovesno spreviden s svetotajstvi, je v prelepih besedah navduševal duhovnike in vernike, da naj ostanejo neomajeno zvesti večnim resnicam sv. katoliške Cerkve. Odkrito je prosil odpuščanja duhovnike, ako bi bil katerega kedaj razžalil, vse odpušča tudi sam iz srca. Telesne moči so ga vidno zapuščale, kajti uživati ni mogel skoro prav ničesar. Strahovita bolezen ga je popolnoma spreminila tako, da bi ga zadnje dni ne mogel nihče več spoznati, čeprav je bil prav krepke narave, bila ga je dobesedno sama kost in koža. Tolažbe je v svojem trpljenju iskal le v Bogu. Z angelsko potrpežljivostjo je iz ljubezni do Zveličarja prenašal mukepolno trpljenje v bolezni.

Na mrtvaškem odru.

Truplo blagopokojnega našega nadpastirja so v noči od 23. na 29. marca položili na mrtvaški oder v škofijski palači. Velika obednica, kjer se nahaja mrtvaški oder, je preoblečena v črno sukno. Na sredini dvorane je kovinasta krsta, v katero je položeno truplo, oblečeno v škofovsko obleko. Na visokih svečnikih gori na desni in levi strani po 15 sveč. Ti svečniki so med zelenjem prav lepo porazdeljeni. Vsa dvorana je prav okusno okrašena z lavorom. Nad mrtličovo glavo je ena palma. Pogled na z lavorovimi piramidami okrašeno dvorano je veličastno-turoben. V škofovi kapelici, ki se nahaja tik dvorane, bodo služili sv. maše z aduščnicami številni škofje, ki se bodo udeležili pogreba. Na tem mestu bodi še tudi pohvalno omenjeno, da sta mestni pogrebni zavod, kakor tudi cvetličar Cvilak storila vse, da dostojanstvu pokojnika primerno, veličastno okrasita žalno dvorano.

Pogreb pokojnega vladike.

Pogreb našega blagopokojnega vladike se vrši v ponedeljek, 3. aprila ob 8. uri zjutraj od škofijske palače na Slomškovem trgu št. 19. Truplo se bo slovesno blagoslovilo in preneslo v stolnico, kjer bodo opravljene mrtvaške molitve. Okrog 10. ure se začne slovesna sv. maša-zaduščnica, za tem bo pridiga, nato pa sprevod v baziliko Matere Milosti pri frančiškanih.

Cerkveni pogrebni govor bo imel v stolnici ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, ki bo vodil tudi pogreb.

Testament rajnega škofa.

Za vse dobro in plemenito vneti blagopokojnik je tudi temu primerno razdelil svoje premoženje v res plemenite namene. Za reveže so namenjene velike svote. Glavni dedič je pa mariborsko Dijaško semenišče, v katerega se sprejemajo in v njem vzgajajo revni dijaki, da se posvetijo duhovskemu stanu. Tudi se je spomnil raznih katoliških društev v Mariboru, katerim je sporočil svojo hišo v Mariboru. V tej hiši bi naj imela ta društva svoj dom — svoje zavetišče.